

מסורת הש"ס

א) טהרה פ"ח מ"ט פ"ו ע"ב, ב) מנינה ע"י מקוואות פ"ו מ"ד, ג) מ"ד מ"ד, ד) שנת יג' יד' וכן פ"ה פ"ה, ה) נרטיב כב' פ"ה, ו) מקוואות פ"ג מ"ד, ז) פ"ה: ח) מנינה: ט) ודף י"ג, י) ודף כ"ב, י"א) ודף כ"ג, טמטע פ"ה:ס.

הגהות הב"ח

ה) ע"י ד"ה אין חזון וכו' לענין מקוואות בגין שני:

מוסף רש"י

הגלוק. קילוח: וקטפרס. הר משופע שמדרשו ממודד הרבה: אינו חיבור. לטומאה. כגון המערה מכלי טהור לכלי טמא ולגוק הקלות מחזר משקה שני הכלים אינו חיבור לטמא משקין העליונים. הנמוסים: במדרון והסתמוס מחזירים לטומאה אין העליונים טמאים. וכן אם היה עריבה ארוכה ובשני ראשיה משקין אחד טמא ואחד טהור ומשקה טופח מחזרן אינו חיבור לטמא הטוהרים. וכן לטהרה לענין מקוואות (ב) שני מקוואות שאין צד אחד מהן ארבעים סאה ולגוק וקטפרס ומשקה טופח מחזרן אינו חיבור: טופח לטפסית. שיש משקה הרבה שאם טפח בו יכול להטפס נמוקס אחר: חיבור. לטומאה ולטהרה וקס"ד דהוא הדין לעטילה דחשיב כמאן דעביד נהדי נהדי: דלמא. הא דקמני חיבור: לענין מקוואות. קאמר ו' יהודה היא משום גוד אחיה (בדמני') כו'. ומיחו לענין עטילה מצטנין אי היה עטילה כתיקונה לחלפין או לא ואין ראיות חיבור מקוואות ראה ללאן דאין לאו משום חיבור מצני לן: מכוונס. לא פחות ולא יותר: כו'. משקט המקה על ידי הראשון: נוגטפס כמים. בשעת עטילה השני: חף השני טהור. דמאן דמחברי מים שעל הראשון למי המקוה דהו. כבא ראשו ורובו.

המביא גמ פרק שני גיטין

טז.

הנצוק והקטפרס ומשקה טופח אינו חיבור לא לטומאה ולא לטהרה. פי' בקונטרס אינו חיבור לטהרה לענין שמי מקוואות שאין צד אחד מהן מ' סאה ולגוק וקטפרס ומשקה טופח מחזרן אינו חיבור וקשה לר"מ דעד כאן לא נחלקו ר' מאיר ורבי יהודה צפוק אין דורשין (מנינה יט). גבי ג' גוממיות העליונה עשרים והסתמונה עשרים ובאמצעית ארבעים ומדלית של גשמים עוברת ביניהם אלא בטובל בעליונה אי אמרינן גוד אסיק אכל בתחמונה כולו מודו דעלמה לו עטילה דלמרינן גוד אחיה אלמא קטפרס חיבור והכא משמע דאינו חיבור כלל ואומר ר"מ דהכא מיירי דוקא בשמי גוממיות שבו עשרים וכו' עשרים דליכא מקוה שלם צד אחד בפני עצמה דלא הוה חיבור ואין מצטנין אפילו בתחמונה אכל התם דליכא באמצעית מקוה שלם לכ"ע מצטנין בתחמונה ובעליונה פליגי דדוקא נקט אמצעית אכל שמי גוממיות שאין צד אחד מקוה שלם לכ"ע אין מצטנין חף בתחמונה עד הקשה דהכא קאמר דקטפרס לא הוה חיבור ובסמוך קאמר רבי יהודה אם היו רגליו של ראשון נוגעות במים חף השני טהור והן דלגוק ר' יהודה היא דהא מסקינן לענין מקוואות ורבי יהודה היא ואומר ר"מ דכיון שהמים שעל הראשון אפילו ליכר למקוה הוה קטפרס חיבור ומיחו לגוק גרוע מקטפרס לפי שהקילות של הגלוק עומד באיור ולא הוה חיבור אפי' סופו ליפול כדמשמע צפוק תמא דע"ז (דף ע"ג:) והא דדייק התם גבי כותי דלחג ידיה אבת גישתא וסאריה רבא לכולי חורא שמע מינה לגוק חיבור אע"ג דהתם הוה קטפרס דייק שפיר דלגוק הוה חיבור דכיון דמה שנגע בו הכותי דהיינו בקלה העליון דאין סופו ליפול בתוך חבית כיון שראשו אחד מונח על גישתא ולהכי לא עדיף מלגוק עד הקשה דהכא משמע דטופח להטפסיה הוה חיבור וצפ"ו דמקוואות (משה ה) חנן ומייתי לה בפ"ק דיבמות (טו). ובצפוק שלישי דמגינה (דף ע"א:) עירוב מקוואות כשפורסת הגוד צעוביה ובחללה כשמי אצבעות חחרות למקומן ואור"מ דנקב צעין כשפורסת הגוד אכל מים קמי טופח להטפסיה ואין נראה לר"י דתמן במסכת מקוואות פ"ו (משה ט) כותל שבין שמי מקוואות שנספק לשתי מצטרף לערב און מצטרף עד שיהא במקום אחד כשפורסת הגוד ר' יהודה אומר חילוף הדברים נפרצו מלמעלה זה לתוך זה על רוס קליפת השום על רוחב כשפורסת הגוד היינו שמי אצבעות אם כן הא דקאמר עירוב מקוואות כשפורסת הגוד מלא נקב מים צעין ובצפין מלמעלה אין צריך אלא קליפת השום כשפורסת ואי במים קמי טופח להטפסיה אלא דנקב הוא דנצי' כשפורסת כדפירש ר"מ א"כ אין רוחב המים כשפורסת שמי אצבעות שהנקב עגול והוא לר מלמעלה כדאמר בשמי אצבעות חחרות למקומן וגראה דדוקא לר"י סגי בטופח להטפסיה אכל לרגנן צריך בקליפת השום כשפורסת לר"י כשפורסת הגוד שיהא נקב מלא והיהו דלגוק לפי מאי דמסקי לענין מקוואות ור"י היא מני אחיה כרננן דדוקא היהו דטופח להטפסיה חיבור אחיה כר"י אכל היהו דלגוק וקטפרס דקמני בה דמשקה טופח אינו חיבור היינו אפי' טופח להטפסיה ועד אומר ר"י דאפילו ר' יהודה לית ליה טופח להטפסיה חיבור ברגליו נוגעות במים אלא מכא גוד אחיה אכל בקרקע שיה דלא שייך גוד אחיה צעי קליפת השום ואחיה היהו דנפרצה זה לתוך זה אפי' כר' יהודה לאיירי התם ברישא ור"י אומר דהיהו דהגלוק וקטפרס לא לענין חיבור מקוואות איירי אלא לענין השקה והשתא הוה לטהרה דומיא דלטומאה זה משמע מדקאמר דלמא לענין מקוואות ור' יהודה היא משמע דעד השתא לא הוה מוקי צמקוואות ופשיט דמשקה טופח אינו חיבור לענין השקה ה"ה לענין עטילה וקאמר לא צריכא דליכא טופח להטפסיה וצעי הא דקמני דמשקה טופח אינו חיבור לענין השקה אי מיירי בטופח שלא להטפסיה או אפי' בטופח להטפסיה וקאמר הא נמי תנינא דהוי חיבור ודמיה הא דמנינא דטופח להטפסיה דלמא לענין מקוואות ור' יהודה היא מטעם גוד אחיה אכל לענין השקה אימא דלא הוה חיבור אפי' לר' יהודה כמו בתקוה בקרקע שיה דליכא גוד אחיה והשתא היהו דמגינה לא קשה מידי ומאינו למימר לכ"ע מצטנין בתחמונה אפי' ליכא באמצעית מ' ונקטו באמצעית מ' לאשמועינן דאפ"ה קמני כפיפא כמספחא והכמים אומרים אין מצטנין אלא באמצעית ואע"פ שיש מ' באמצעית אפי"ה אין מצטנין בתחמונה וכל שכן בעליונה אי נמי קא משמע לן דלא גוררין אמצעית אטו אחריני אכל קשה למאי דס"ד דטופח להטפסיה הוה חיבור לענין השקה אלמא בטופח להטפסיה אנו מקילין יותר לענין השקה מלענין מקוואות דמקוה לא הוה חיבור ולגוק וקטפרס הוה אפכא דבהשקה לא הוה חיבור ולענין מקוה הוה חיבור: ה"בא ראשו ורובו במים שאובין והחור שפלא בו'. הכי גרסינן צפוק קמא דשנת (דף י"ג:) דעל טובל יוס דוקא גורו צביאה וכל שכן צביאה אכל טהור דוקא צביאה וטעמא אר"י דהתמירו דנפילה משום שמשעה ק' היה כדאמר התם והו' (מעצירים על גביהן) שלשה לוגין מים שאובין: (ועי' חו"ס שנת יג' ד"ה וטהור): אבל גמ יוצא מתחת ידי שניהם בשם. מה שפירש בקונטרס ששניהם אדוקין זו לאו דוקא שאין צריך שיהיו ממש שניהם אדוקים ואחריהם בנג אלא ששניהם אומרים עשה עשה שזמין על כך ואמר להם שניכם הוליו שני לאשמי ונתנו האחד במעמד חיבורו כדאמרין בסוף התקבל (קמח דף ע"ב:) כולכם הוליו אחד מולין במעמד כולם ואם האחד שלי והשני מעדי שצפניו נתן הבעל את הטעם להולין לאשמי לרבה כשר דמס א' ואמר צפניו גירשה אכל לרבה אפי' לאחר שלמדו אין להכשיר כיון שאין שניהם גירשה דדוקא בשניהם שלוחים אמרינן צפוק קמא (לעיל דף ה.) דכשר לרבה משום דני תרי דמייתי גיטא מילתא דלא שכיחא היא אכל כה"ג לא: אלמא

עין משפט
גד מצוה
א מ"ו פ"ו מהלכות
טומאת אינולן הלכה א
הלכה ה'
יא ב מ"ו פ"ה מהלכות
מקוואות הלכה ז סמך
עשין עו טו"ע ח"ס סמך
קמב ספ"ק ג'
יב ג מ"ו פ"ח מהלכות
י"ד סמך שס טו"ע"ג
י"ד סמך דל ספ"ק פ'
יג ד מ"ו פ"ט מהלכות
שאר אבות הטומאות
הלכה ה'
יד ה מ"ו פ"ט הלכה ג'
טו ד מ"ו פ"ו מהלכות
נידושין הלכה יד טו
סמך עשין ז טו"ע"ג ח"ס
סמך קמב ספ"ק יז:

תוספות ר"ד

איכא משקה טופח
מאי הוה והתנן הנצוק
והקטפרס ומשקה טופח
אינו חיבור לא לטומאה
ולא לטהרה: לא צריכא
דיכא טופח ע"מ
להטפסיה ולא איפשיט: א'
אומר בפני נכתב וא' אומר
בפני נחתם כפול פ"י שהרי
לא קיים כל החתימה:
אמר (רב) שמואל בר
יהודה אמר רבי יוחנן ל"ה
אלא שאין הנטי יוצא מתחת
ידי שניהם אבל אם הנט
יוצא מתחת ידי שניהם